

در این شماره می‌خوانید:

- سمینار «بررسی اسناد در اعتبار اسنادی» از سوی کمیته ایرانی ICC برگزار شد
- فراخوان سمینار «اینکوترمز ۲۰۱۰» ویژه بانکداران، بازرگانان و کارشناسان
- درس‌هایی از یک پرونده، پاسخ‌های رسیده، پی‌نوشت‌های نویسنده، این بار در صادرات (۲)
- اخبار کمیته ایرانی ICC
- معرفی کتاب:
«پول شویی و روش‌های مبارزه با آن»

سمینار «اینکوترمز ۲۰۱۰»**(ویژه بانکداران، بازرگانان و کارشناسان)**

کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC) در نظر دارد سمیناری را تحت عنوان «اینکوترمز ۲۰۱۰ ویژه بازرگانان، بانکداران و کارشناسان» برگزار نماید.

■ سخنرانان:

آقایان محمد صالح ذوقی و ملک‌رضا ملک‌پور

■ زمان:

سه شنبه، ۲۳ آبان ماه ۱۳۹۱ ساعت: ۸:۳۰ الی ۱۲:۳۰

■ محل برگزاری:

خیابان طالقانی شماره ۱۷۵، اتاق بازرگانی، صنایع،

معادن و کشاورزی ایران

■ ارتباط با دبیرخانه:

تلفن: ۸۸۳۰۶۱۲۷ فکس: ۸۸۳۰۸۳۳۰

ایمیل: ICCIran@icc-iran.com

از علاقمندان دعوت می‌شود برای نام‌نویسی در سمینار فوق، هزینه شرکت در سمینار (مبلغ ۹۵۰,۰۰۰ ریال برای اعضای کمیته ایرانی و ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال برای غیراعضا) را حداکثر تا تاریخ شنبه ۲۰ آبان ماه ۱۳۹۱ به شماره حساب ۱۵۵۰۰۵۰۹۲ کدشناسه ۹۱۱۰/۵۸ نزد بانک ملت شعبه وزارت نفت (کد ۶۳۲۵/۵۶) به نام کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی واریز و اسامی شرکت‌کنندگان را به همراه تصویر فیش واریزی به دبیرخانه کمیته ایرانی ارسال نمایند.

سمینار «بررسی اسناد در اعتبار اسنادی»**از سوی کمیته ایرانی ICC برگزار شد**

سمینار «بررسی اسناد در اعتبار اسنادی» با استقبال نزدیک به ۶۰ نفر شرکت‌کننده، روز ۲۵ مهر ماه از سوی کمیته ایرانی ICC در محل سالن اجتماعات اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران برگزار شد. در این سمینار که برای آشنایی دست‌اندرکاران شبکه بانکی و عملیات ارزی، حمل و نقل‌کنندگان، صاحبان کالاها، صادرکنندگان و واردکنندگان محصولات، با موارد فوق، تنظیم شده، سعی شد تا با مروری در مواد مختلف UCP600 و نحوه بررسی اسناد به خصوص مقرراتی که مربوط به اسناد حمل می‌باشد، نحوه صدور اسناد حمل و اهمیت تاریخ صدور آنها و چگونگی تطبیق تاریخ حمل با تاریخ دریافت کالا جهت حمل و تاریخ صدور برنامه را برای شرکت‌کنندگان روشن ساخته و با توجه به توصیه‌های ICC از بروز اختلافاتی که از این بابت دامن‌گیر دست‌اندرکاران حمل و نقل بین‌المللی می‌گردد جلوگیری به عمل آورد.

فریده تذهیبی، دبیر کمیسیون بانکداری کمیته ایرانی ICC و عضو گروه تهیه کننده متن مقررات تجدید نظر ضمانت‌نامه‌های عندالمطالبه در ICC در ابتدای این نشست با ذکر تخصصی بودن این سمینار و همچنین عرضه مسائل جزئی‌تر ضوابط بین‌المللی به معرفی اتاق بازرگانی بین‌المللی پرداخت. وی سپس به نقش واسطه کمیته‌های ملی اشاره کرد و در ادامه رسالت کمیته ایرانی ICC را عرضه مقررات، اتفاقات و اظهارنظرهای مطرح شده در اتاق بازرگانی بین‌المللی به جامعه بانکی و بازرگانی عنوان کرد. وی تصریح کرد که مسئله اعتبار اسنادی به عنوان مطمئن‌ترین وسیله پرداخت بین‌المللی برای

ICC حائز اهمیت است و به این سبب مطالعات و تجدیدنظر روی این مقررات همواره صورت گرفته است.

در ادامه «فریدون شیرازی» عضو کمیسیون بانکداری کمیته ایرانی ICC به توضیح مباحث مربوطه برای شرکت‌کنندگان پرداخت. «اسناد ارائه شده چگونه تنظیم شود»، «چه کسی اسناد را ارائه کند»، «ارائه چیست»، «چه اسنادی باید ارائه شود»، «ارائه نسخه اصل»، «نحوه بررسی سایر اسناد»، «چگونگی رسیدگی به سیاهه»، «درج نکاتی که در سیاهه مجاز نیست»، «تغییر و اصلاح اسناد»، «اصطلاحاتی که در UCP تعریف نشده»، «زبان اسناد»، «نقش سند حمل»، «چگونگی رسیدگی به سند حمل»، «نقش یادداشت بارگیری در سند حمل»، «تقسیم‌بندی سند حمل» و «مندرجات یادداشت بارگیری» رؤوس برخی از موارد مطرح در این سمینار را به خود اختصاص دادند. در پایان، جلسه پرسش و پاسخ برگزار شد.

درس‌هایی از یک پرونده،

پاسخ‌های رسیده، پی‌نوشت‌های نویسنده

این بار در صادرات «۲»

از: محمد صالح - ذوقی *

انجام معاملات بین‌المللی، به ویژه در شرایط کنونی کشور که تحت تاثیر تحریم‌های سیاسی است، دل‌نگرانی‌های خاص خود را دارد. حال اگر عدم آگاهی واردکننده یا صادرکننده محترم ایرانی از ضوابط و مقررات حاکم بر این گونه معاملات و فقر دانش تجارت بین‌المللی را هم به این دل‌نگرانی‌ها بیافزاییم، نتیجه‌اش می‌شود پرونده‌ای با ویژگی‌های برشمرده در بولتن شماره ۲۵۹ و این بار یک معامله نافرجام در صادرات:

پیش از درج پاسخ‌های رسیده، خلاصه پرونده مجدداً از نظر تان می‌گذرد:

"صادرکننده ایرانی برای فروش کالای صادراتی خود با خریدار خارجی مذاکره و پس از توافق اولیه با وی اقدام به صدور پروفرمایی با شرایط زیر می‌نماید:

تاریخ صدور پروفرما: ۲۵/۰۶/۲۰۱۲

شرایط تحویل کالا: " تحویل به کامیون !!! (FOB Tehran)

تاریخ تقریبی حمل کالا: حدود ۱ ماه پس از دریافت اعتبار اسنادی " L/C "

وسیله پرداخت: اعتبار اسنادی Irrevocable LC

سررسید اعتبار: ۳۰ جولای ۲۰۱۲

وسیله حمل: کامیون

مقصد نهایی: استانبول

خریدار خارجی بر اساس توافق فیما بین اقدام به گشایش اعتبار اسنادی نموده و از صادرکننده ایرانی تقاضا می‌کند که بر اساس شرایط اعتبار نسبت به حمل کالای مورد توافق و ارائه اسناد حمل اقدام نماید.

صادرکننده ایرانی نیز پس از دریافت رونوشت سوئیفت اعتبار از بانک ابلاغ‌کننده ایرانی در تاریخ ۲۶ جولای ۲۰۱۲، کالا را تهیه و به شرکت حمل و نقل تحویل می‌دهد.

بر اساس شرایط اعتبار کالا باید تا تاریخ ۲۵ جولای ۲۰۱۲ حمل و اسناد زیر با DHL به آدرس بانک گشایش‌کننده اعتبار ارسال گردد:

1. Commercial invoice in 3 copies
2. Packing list in 3 copies
3. Certificate of origin in 3 copies
4. Copy of CMR issued not later than 25 July 2012 in 3 copies
5. Analysis report issued by SGS Istanbul

ضمناً در نامه بانک ابلاغ‌کننده ایرانی به شرایط مندرج در سوئیفت اعتبار اسنادی صادراتی رسیده به شرح زیر اشاره شده و از صادرکننده خواسته شده بود که در صورت نیاز نسبت به تغییر شرایط و یا عدم موافقت با شرایط اعتبار مستقیماً با متقاضی اعتبار تماس گرفته و بانک را از تصمیم خود به موقع آگاه نماید:

- 1- Latest shipment date 25 July 2012
- 2- Presentation date max 5 days after shipment date but within LC validity date
- 3- Credit is available at our counters by deferred payment i.e 45 days date **BL AFTER**
- 4- All banking charges including reimbursement charges on benef. account
- 5- A copy of documents including one original of each document to be forwarded to applicant by DHL courier service

صادر کننده ایرانی پس از دریافت سی ام آر و تهیه سایر اسناد از جمله گزارش آزمایشگاه مؤسسه استاندارد و رسید شرکت تی ان تی، کلیه مدارک را در تاریخ ۳۱ جولای ۲۰۱۲ به بانک ابلاغ‌کننده ایرانی تحویل و تقاضای دریافت وجه اسناد را می‌نماید.

بانک ایرانی اما از معامله اسناد و پرداخت وجه اسناد به صادرکننده خودداری می‌کند و اسناد را جهت وصول به بانک گشایش‌کننده اعتبار ارسال و تقاضای حواله وجه اعتبار را می‌کند.

متأسفانه بانک گشایش‌دهنده اعتبار نیز از پذیرش اسناد خودداری و پرداخت وجه را موکول به موافقت خریدار با مغایرت‌های مشاهده شده در اسناد و رعایت شرط مدت پرداخت مندرج در شرایط اعتبار می‌نماید.

به نظر شما دلایل عدم قبول اسناد توسط بانک ایرانی چیست و چه راه‌حلی به صادرکننده محترم ایرانی پیشنهاد می‌کنید؟
اگر شما جای صادرکننده بودید چه اقدامی می‌کردید؟

*****

اینک پاسخ‌های رسیده به ترتیب زمان دریافت:

• کاپیتان فرامرز خوش منش

1. The transportation document showed the date of delivery 26 July whilst it should have been no later than 25 July.
2. Analysis was performed in an ISIRI lab whilst as per LC should have been done at SGS Istanbul.
3. Presentation was done after LC validity date.
4. The documents should have been couriered by DHL whilst it was done by TNT.

Note: It should have been stated FCA Tehran instead of FOB Tehran.

• صدرااله سردشتی – کارشناس بازرگانی خارجی

Exporter should have extended the validity date of L/C. based on his granted right, by importer.

• سهراب انوری – بازرگان از توروئنتو کانادا

It seems problem was simple mistake on over looking to dates on shipping and submitting documents as per terms of L/C, could have been avoided by getting approval from buyer to amend L/C to extend 3 dates of LC, Shipping, Submitting Documents.

• نرگس رهبری مدیر مالی – شرکت صانیر

دلیل عدم پذیرش اسناد توسط بانک ایرانی مغایرت‌های موجود در اسناد می‌باشد چراکه ذینفع اعتبار به "latest date of shipment" و "expiry date" اعتبار اسنادی توجه ننموده و اسناد را در چارچوب تاریخ معتبر بودن L/C به بانک ارائه ننموده است. لذا، بانک ابلاغ‌کننده ایرانی ناگزیر به ارسال اسناد به صورت وصولی "approval basis" در تاریخی بعد از سررسید اعتبار بوده است. اما براساس مقررات ناظر بر اعتبارات اسنادی، یک اعتبار اسنادی تا ۶ ماه پس از تاریخ انقضاء در صورت توافق خریدار و فروشنده قابل تمدید می‌باشد. لذا به نظر من فروشنده می‌بایست با خریدار توافق نموده و درخواست نماید سررسید اعتبار تمدید گردد. (هرچند به دلیل بی‌دقتی ابتدایی در درخواست اصلاحیه بر شرایط اعتبار ممکن است در شرایط موجود خریدار با این امر موافقت ننماید.)

از آنجایی که مطمئن نیستم راه حل فوق تنها راه موجود باشد سپاسگزار خواهم بود اگر راهکارهای موجود در این خصوص را اشاره بفرمایید.

ضمناً ابهامی که برای بنده وجود دارد این است که طبق شرایط اعتبار اسنادی این اعتبار دیداری نبوده و خریدار قید نموده پرداخت وجه ۴۵ روز پس از تاریخ بارنامه صورت خواهد پذیرفت! لذا :

- ۱- چرا فروشنده به محض معامله اسناد درخواست وجه نموده است؟
- ۲- آیا با اشاره به این بند این امکان وجود ندارد که فروشنده مدعی گردد اعتبار اسنادی تا ۴۵ روز پس از تاریخ انقضاء قابل بهره برداری می باشد؟

• شهریار میر مجتهدی - تهران

First of all the term FOB can not be used for a shipment via truck. This is a common mistake made by Iranian businessmen.

Secondly, the following discrepancies were observed by the issuing bank:

- 1-Late shipment
- 2-The courier i.e TNT is different from the required one i.e DHL
- 3-Analysis Report was due to be issued by SGS Istanbul but it has been done by Standard Institute.

It is worthy of mention that the advising bank is expected to check the lc text and give the necessary pieces of advice to the beneficiary .For example, it should have noticed the beneficiary the contradiction between the advising date and the latest date of shipment.

• جواد زارعی - شرکت خدمات بازرگانی سما

در مورد مطرح شده در بولتن مورخ ۱۵/۷/۹۱ باید بگویم بیشتر شبیه طنز می باشد تا کاری تجاری و اشکالات آن به شرح زیر است فوب تهران که اگر در ال سی درج شده باشد قطعاً راهنامه به اشکال و مغایرت بر می خورد مضاف بر این که فوب فقط مخصوص حمل دریایی است و صادر کننده نباید چنین ال سی را می پذیرفته که با اشکال مواجه شود. چون در شرایط اعتبار آخرین تاریخ حمل ۲۵ام ذکر شده داشتن سی ام ار ۲۶م خلاف شرط اعتبار و مغایرت است تحویل کالا در ۳۱م خلاف شرط اعتبار و مغایرت است و این نوع مغایرت ها اساسی بوده و صرفاً با اصلاحیه قابل حل و فصل می باشد.

در مورد بانک ایرانی اگر صرفاً بانک ابلاغ کننده بوده انتظار دریافت وجه از آن کاملاً بی اساس و نابجا می باشد زیرا بانک در هنگام ابلاغ اعتبار باید نقش خود و وظایفش را به ذینفع بگوید که احتمالاً معامله اسناد در وظایفش نبوده کما این که اگر چنین وظیفه ای را می پذیرفت به دلیل مغایرت های زیاد و اساسی قادر به پرداخت پول نبود زیرا باید لیست مغایرت ها را به بانک گشاینده اعتبار اعلام می کرد نه درخواست دریافت وجه اعتبار را.

در پایان بازرگانان محترم باید در فراگیری آموزش ها تلاش کنند تا با چنین مشکلات پیش پا افتاده ای سرمایه آنها را کد نماند و گردش سرمایه شان مختل نشود خصوصاً در این اوضاع و حل مشکلات صادرکننده محترم فقط با ارائه تقاضای اصلاحیه ممکن است زیرا راهنامه ارائه شده دیگر قابل ارائه در این اعتبار نمی باشد چون تاریخ ارائه پس از تاریخ اعتبار بوده و ناقض شرط اعتبار هم می باشد.

*****

ضمن تشکر از ارسال کنندگان ایمیل‌های فوق، و اعتراف به نکات درستی که در اظهارنظرهای کارشناسانه بالا وجود دارد، می‌توان به موارد زیر هم اشاره نمود:

۱- کم نیستند بازرگانانی، اعم از صادرکنندگان و واردکنندگان، که هنوز از مبانی و واژه‌های نادرست و یا دقیق‌تر بگوئیم، نامناسب و غیرمرتبط اینکوترمز در قراردادهای و اسناد تجاری فیما بین استفاده می‌کنند.

در این پرونده به کاربرد " تحویل به کامیون !!! (FOB Tehran) در شرایط تحویل کالا دقت کنید که به جای استفاده از اصطلاح " FCA Tehran , Incoterms 2010 " اصطلاح FOB که اساساً در اینکوترمز برای حمل دریایی طراحی شده درج شده است و این اشتباه خود می‌تواند منشا سوءبرداشت‌های دیگری شود، از جمله اشتباه در نقطه تحویل و انتقال ریسک کالا از فروشنده به خریدار.

۲- موضوع بعدی اما، بی‌توجه بودن صادرکننده محترم ما به تاریخ ابلاغ اعتبار و تاریخ سررسید آن است و نکته اصولی‌تر این که متأسفانه هنوز استفاده از یک چک لیست برای بررسی و مطابقت شرایط اعتبار اسنادی رسیده با شرایط توافق شده در قرارداد یا پروفرما و تهیه لیستی از موارد عدم تطبیق و تناقض با مفاد توافقات به عمل آمده وجود ندارد.

۳- صادرکننده باید اولاً از درج شرایط نامناسب و غیرمعقول در پروفرما و یا قرارداد خودداری کند و ثانیاً به محض دریافت رونوشت اعتبار یا متن "سویفت SWIFT" از بانک ابلاغ‌کننده، که ترجیحاً بهتر است بانک محل فعالیت فروشنده باشد، با استفاده از یک چک لیست موارد مبهم و شرایط مشکل‌آفرین را مشخص و سریعاً از خریدار بخواهد که نسبت به اصلاح شرایط اعتبار اقدام نماید.

۴- مشکلات این اعتبار متأسفانه یکی دو تا نیست، بلکه آنچه خوبان همه دارند این اعتبار به تنهایی دارد، از جمله این که این اعتبار اصولاً نزد بانک فروشنده قابل معامله نیست !!!

۵- تاریخ‌های سررسید، حمل و ارائه اسناد به بانک نیز از دیگر گرفتاری‌های این اعتبار است که نیاز به اصلاحیه دارد.

۶- در بخش اسناد مورد تقاضا در اعتبار نیز، صادرکننده محترم ما بی‌دقتی به خرج داده و دو گاف کشنده در اسناد درخواستی چشمک می‌زند:

*** ارائه گواهی آنالیز از مؤسسه‌ای که در کشور و شهر محل اقامت خریدار است !!! و

*** خطرناک‌تر این که یک نسخه اصل از اسناد با پیک مستقیماً به آدرس خریدار ارسال شود، واقعاً باید به هوش

خریدار احسنتم هم گفت !!

نهایتاً این که از این اعتبار و شرایط نامناسب آن اگر بخواهد بدون تغییر بماند، آبی برای صادرکننده گرم نمی‌شود. شاید با باز شدن گوشه‌های دیگری از مصایب این اعتبار به شرح آنچه رفت، برای شما هم سوال‌های جدیدی مطرح شده باشد، به نظر شما این طور نیست؟؟

با ما در تماس باشید، از تماس شما خوشحال می‌شویم:

zoghi@icc-iran.com

• مدیر ارشد، خدمات مشورتی کمیته ایرانی اتاق بازرگانی بین‌المللی

معرفی کتاب:

«پول شویی و روش‌های مبارزه با آن»

کتاب «پول شویی و روش‌های مبارزه با آن» تألیف «فریده تذهیبی» دبیر کمیسیون بانکداری کمیته ایرانی ICC و عضو کارگروه مبارزه با پول شویی در اتاق بازرگانی بین‌المللی (ICC)، به چاپ دوم رسید. این کتاب سومین اثر مؤلف در زمینه پول شویی است. کتاب حاضر، در ابتدا به معرفی جرم پول شویی می‌پردازد و با تأکید بر اهمیت شناخت چگونگی تغییر منشاء جنایتکارانه پول در دنیای امروز و تهدیدهایی که بانک‌ها با آن مواجه اند تأکید می‌کند که پیشرفت تکنولوژی، فراگیر شدن و عمومیت بانکداری موجب تسهیل و تسریع جرم پول شویی در سراسر جهان شده است. از دیدگاه مؤلف پدیده پول شویی، پدیده‌ای جهانی است که از گستره شبکه‌های ارتباطی جامعه مالی بین‌المللی بهره می‌برد و بی‌وقفه تسهیلات آن را به کار می‌گیرد. آثار پول شویی نه تنها جنبه‌های اقتصادی (کلان و خرد) بلکه جنبه‌های اجتماعی، اخلاقی و سیاسی را نیز در برمی‌گیرد و ویژگی فراملی بودن، باعث

می‌شود که این پدیده با استفاده از فناوری‌های پیشرفته در سیستم‌های بانکی و انتقالات الکترونیکی، به سرعت از مرزها عبور کرده و آثار منفی خود را جامعه ایجاد کند. هر یک از این ویژگی‌ها مبارزه با پول شویی را به امری مشکل و پیچیده تبدیل کرده است.

این کتاب با بیان نمونه‌هایی کاربردی و عملی در سیستم‌های مالی و بانکی جهان به تفصیل، ویژگی‌های مذکور را برای خواننده تشریح می‌کند و در ادامه با اشاره به موارد مطرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و نیز قانون مبارزه با پول شویی، به پایه‌های نظام حقوقی ایران برای مبارزه با پول شویی اشاره می‌کند. بیان مجموعه اقدامات بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول و دیگر سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای برای مبارزه با پول شویی و تأمین مالی تروریسم و نیز فعالیت‌های گسترده گروه‌های کاری مربوطه، بررسی سیستم بانکداری برون مرزی و نقش آن در فراگیر شدن پدیده پول شویی، اثرات پول شویی بر اقتصاد کلان و ارائه مجموعه راهنمای بانکداران برای جلوگیری از پول شویی رئوس برخی دیگر از مهم‌ترین مباحث مطرح در این کتاب است.

کتاب «پول شویی و روش‌های مبارزه با آن» در ۱۰۰۰ نسخه تجدید چاپ شده است. جهت کسب اطلاعات بیشتر و سفارش خرید با دبیرخانه کمیته ایرانی ICC (شماره تماس ۸۸۸۹۹۲۸۳) تماس حاصل نمایید.